

Subsidieaanvraag 2024
NME Schouwen-Duiveland (NME SD)

Zierikzee, 26 mei 2023

Toelichting

We hebben weer veel zin om in 2024 de kinderen op Schouwen-Duiveland te betrekken bij de belangrijke opgaves waar we als samenleving voor staan. Denk aan grote thema's als circulaire economie, energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, Sustainable Development Goals (duurzaamheidsdoelen) en voedselveiligheid. Dit doen we door deze grote thema's te vertalen naar concrete opdrachten, excursies, leskisten etc. Zo betrekken we op interactieve wijze de nieuwe generatie bij de groene, maatschappelijke vraagstukken van nu. We stellen de kids van ons eiland zo in staat op te groeien tot duurzame beslissers van de toekomst.

Verder met vernieuwen

We kijken er naar uit in 2024 verder te gaan met het professionaliseren van ons NME-centrum en onze lesmaterialen. Deze weg zijn we vanaf 2020 ingeslagen en we ontvangen veel positieve feedback van leerlingen en scholen (en anderen). Met een vernieuwd logo, een nieuwe website (www.nmesd.nl) met bijbehorend vernieuwd reserveringssysteem (gebruiksvriendelijker) en een groeiende groep volgers in onze community en op onze social mediakanalen, zijn we klaar voor de toekomst!

Het bestuur van NME SD heeft in 2023 besloten om de programmering van onze activiteiten voor de scholen en het zijn van een NME-centrum los van elkaar te knippen. Dat betekent dat we onze basis financieren met de budgetsubsidie en we daarnaast zorgen voor extra financiering middels projecten, sponsoring en andere externe gelden om zo onze programmering te kunnen betalen. Zo zorgen we ervoor dat we ons niet vooraf al in de rode cijfers schrijven. Als een activiteit geen financiële dekking heeft, zal deze niet plaats vinden.

Onzekerheid NME activiteiten door bezuinigingen + stijgende kosten

Naast enthousiasme om volgend jaar verder te gaan met onze ingezette koers, is de realiteit dat we in de aanvraag budgetsubsidie moeilijke keuzes hebben moeten maken om onder aan de streep uit te komen. Ook hebben we als NME te maken met stijgende (loon)kosten. Toch blijven we werken aan een solide basis aangevuld met projecten, zoals ook al in het businessplan genoemd staat. Dat betekent dat we onze budgetsubsidie inzetten om onze basis te financieren 'het zijn van een NME-centrum'.

Dat betekent concreet dat we vanuit onze budgetsubsidie:

- ons uitleenpunt voor les- en veldwerkmaterialen verzorgen
- vervoerskosten betalen voor ophalen en bezorgen materialen en leskisten
- een beperkt aantal gastlessen (coördinatie + vergoeding gastdocenten) verzorgen
- gastdocenten werven, behouden en inzetten
- communicatie verzorgen naar de basisscholen en natuurouders
- verzorgen van een website met bijbehorend reserveringssysteem
- ondersteuning bieden aan scholen bij inzet van onze materialen en vraagbaak zijn
- werkplan educatie opstellen en (financieel) verantwoording hierover afleggen
- een evenredig deel van de overheadkosten dekken

Deze werkzaamheden verzorgen we met een team van NME-medewerkers, het grootste deel wordt uitgevoerd door onze educatief medewerker.

Programmering NME afhankelijk van projecten

Voor onze programmering op de scholen zorgen we voor extra financiering, dat is een flinke klus. Dit is het eerste jaar dat we het helemaal zonder de aanvullende subsidie van de gemeente Schouwen-Duiveland ter hoogte van 20.000 euro moeten doen. Toch wil NME SD niet inboeten aan ambitie. De opgroeiende generatie heeft het nodig om begeleid te worden in grote maatschappelijke opgaven waar we als samenleving voor staan. We moeten kinderen op deze leeftijd al meenemen in de ontwikkelingen op het gebied van energietransitie, klimaatverandering, biodiversiteit, circulaire economie en gezonde voeding. Als NME SD zien we het als onze taak daar in te voorzien. Elk kind verdient een schooltuin en een groen plein om te spelen, leren en te beleven. Ondanks het verminderde budget heeft NME SD de taak opgepakt om toch voldoende budget binnen te halen om onze ambitie te kunnen behalen, het gaat hier tenslotte om de toekomstige duurzame denkers en doeners.

Waar hebben we het dan over?

Het betekent dus uitdrukkelijk vooralsnog niet dat onze programmering komt te vervallen! Het betekent wel dat we kinderen op Schouwen-Duiveland alleen activiteiten, georganiseerd vanuit NME, aan kunnen bieden als daar aanvullende financiering voor gevonden is. Om een voorbeeld te geven van onze programmering, in 2024 gaan we op zoek naar extra gelden voor o.a.: organiseren van Dag van de Duurzaamheid, activiteiten ontwikkelen in de klimaatweek, organiseren van Boomfeestdag, gastlessen coördineren over Klimaatadaptatie, Energietransitie, Circulaire Economie of de SDG's. Maar we hebben het ook over activiteiten op de buitenlesdag Grevelingen, coördineren van de educatieve vaartochten over de Oosterschelde, plastic soep gastlessen met opruimacties, activiteiten op school rondom de nationale vogeltelling en bijtelling of het organiseren van excursies rondom de natuurwerkdag, verzorgen van wintergroenten- en moestuinzadenpakketten, vogelhap-pakketjes tijdens de Nationale Vogeltelling etc. etc.

VO-activiteiten alleen nog op projectbasis

Ook betekent het dat we voor het Voortgezet onderwijs alleen nog projectmatig activiteiten aan kunnen bieden. Er zal vanuit onze budgetsubsidie die bedoeld is voor educatie op basisscholen geen ruimte zijn activiteiten voor het VO uit te voeren.

Afhankelijk van projectgelden

We vinden het heel naar dat de organisatie van deze activiteiten, waarvan we sommige al sinds jaar en dag organiseren, afhankelijk geworden zijn van projectgelden. Met een teruglopende budgetsubsidie in combinatie met rap stijgende kosten, kunnen we niet anders dan deze keuze maken om als organisatie te kunnen overleven.

Voorbeeldproject

We zijn achter de schermen nog steeds heel hard bezig met de voorbereidingen om onze droom te gaan verwezenlijken: elk kind een schooltuin. Dit betekent dat we het educatie-aanbod en alle schoolomgevingen in Schouwen-Duiveland willen gaan vergroenen. Dit is een traject dat we in samenwerking met een kerngroep van onderwijspartijen, de imkersvereniging Schouwen-Duiveland, IVN Natuureducatie en Sandee/Habo aan het opzetten zijn. Dit project valt buiten deze aanvraag en zal separaat aan u worden gepresenteerd maar uiteraard is het wel zinvol om hier te noemen.

Leeswijzer

In 2024 werken we voor het onderwijs weer op basis van de volgende thema's:

- Klimaat en Energie en Circulair
- Natuur en Biodiversiteit
- Gezonde voeding
- (zwerf)Afval

Per thema kunt u op de volgende bladzijden lezen waar we in 2024 mee aan de slag willen gaan. In de bijlage vindt u de bijbehorende deelbegroting onderwijs.

Thema Gezondheid

Het thema gezondheid bestaat voor ons uit twee delen: gezondheid en bewegen in het groen. Op het gebied van gezondheid zetten we vooral in op voedseleducatie en voedselvaardigheid. Zo bieden we als NME lessen en activiteiten aan om kinderen bewust te maken van voedsel, de impact op het klimaat en voedselverspilling. Ook zetten we in op het ondersteunen bij het telen van eigen groenten en fruit. Op het deel bewegen stimuleren we bewegen in het groen, denk daarbij bijvoorbeeld aan activiteiten op het groene deel van het schoolplein.

Voedseleducatie op school

Binnen het onderwijs komt er steeds meer aandacht voor voedseleducatie en het verbouwen van groente en fruit op of nabij het schoolplein. Dat juichen wij als NME natuurlijk enorm toe. We ondersteunen scholen hierbij met kennis, activiteiten en materialen. Een groot deel van de materialen komt van het gezamenlijke programma Jong Leren Eten. Bovendien zijn we vanuit het GDO aangesloten op de Schooltuinalliantie. En we zijn met een lokaal consortium aan het toewerken naar onze droom: elk kind een schooltuin! Een projectvoorstel hiervoor ligt inmiddels bij de gemeente. Ook omarmen we de Zeeuwse Groene Revolutie. Een provinciaal samenwerkingsprogramma dat buiten leren, spelen en ontdekken stimuleert. Buiten zijn en buiten leren in een natuurlijke omgeving stimuleert de ontwikkeling van zintuigen, creativiteit en de motorische, cognitieve en sociale vaardigheden van kinderen. Dit zijn basisbehoeften voor de gezonde ontwikkeling van onze Zeeuwse jeugd.

Er zijn meerdere scholen op Schouwen-Duiveland actief op het gebied van voeding. Steeds meer scholen zijn bezig met of hebben interesse in het opzetten van een moestuin(tje), schooltuin, wijktuin, voedselbosje of het aanplanten van fruitbomen. Als NME spelen we hierin een verbindende rol en koppelen we scholen en hun ervaringen aan elkaar.

In 2024 zullen we weer meewerken aan de actie van Jong Leren Eten om scholen te voorzien van wintergroente-pakket en moestuinzadenpakket.

Vitaal Schouwen-Duiveland

Als NME SD zoeken we zoveel mogelijk aansluiting én samenwerking met het gemeentelijke programma Vitaal Schouwen-Duiveland en de buurtsportcoaches. De gemeente Schouwen-Duiveland zet via het project Vitaal Schouwen-Duiveland in op gezonde voeding en bewegen. Een missie die wij als NME uiteraard ondersteunen. Daarom zetten wij in op gastlessen en lesmaterialen over gezonde voeding en bewegen in het groen

Resultaat voor budgetsubsidie:

- ✓ Verzorgen uitleen, transport en controle van (les)materialen op gebied van gezondheid
- ✓ Ondersteuning bieden aan scholen die bezig zijn met voeding en bewegen.
- ✓ Onderzoeken samenwerking NME SD en dietheek
- ✓ Proactief lesmaterialen aanbieden vanuit het programma Jong leren eten
- ✓ Coördinatie van een beperkt aantal gastlessen op het gebied van voeding, koken en bewegen

Wensen indien voorzien van projectfinanciering:

- Project ieder kind een schooltuin
- Invulling geven aan partnerschap groene revolutie
- Aanbieden van aanvullende gastlessen op het gebied van voeding, koken en bewegen
- Coördinatie actie Jong Leren Eten: moestuinzadenpakket en wintergroentepakket
- Menukaart samenstellen met alle lesmaterialen en activiteiten
- Opzetten van voedingsactiviteiten ten behoeve van onderwijs

Thema Duurzaamheid en klimaat

Het thema duurzaamheid en klimaat en dan met name de energietransitie en klimaatadaptatie willen we in 2024 extra aandacht geven. Het zijn beide nog steeds relatief nieuwe onderwerpen, voor ons als NME-centrum maar ook voor het onderwijs. Dat betekent dat we dit jaar binnen dit onderwerp nog veel inzetten op informatievoorziening en bewustwording.

Klimaatadaptatie

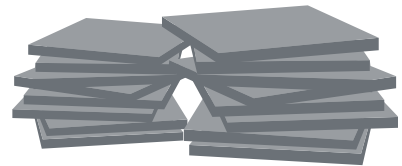
Binnen het onderwijs merken we dat er veel aandacht is voor de klimaatverandering en dat kinderen nieuwsgierig zijn naar wat je dan kunt om je aan te passen aan het klimaat. Ook weten kinderen steeds meer over duurzame energie.

Het klimaat verandert, Zeeland verandert mee

We hebben een interactieve klimaatwatertafel en willen deze in 2024 vaker inzetten binnen het onderwijs. Ook zijn we actief in het provinciale programma van 'Het klimaat verandert, Zeeland verandert mee' en haken we aan op actuele ontwikkelingen vanuit dat programma. Tegels wippen van je schoolplein draagt natuurlijk ook bij aan klimaatbewustzijn!

In lijn met RES: no-regretmaatregelen, aanschaf isolatiekist

Bovendien willen we de gastles over de Regionale Energiestrategie en de bijbehorende isolatie-gastles weer inzetten. Bovendien kijken we samen met het ZEA en de provincie Zeeland naar een upgrade naar de RES-les omdat er inmiddels ook een RES 2.0 is. Vanuit een project in 2023 hebben we gastdocenten opgeleid, we zullen deze gastdocenten ook in 2024 weer inzetten en zoeken samen met externe partijen naar budget om de vrijwilligersvergoeding voor deze docenten en een eventuele upgrade in training uit te kunnen betalen.

Afvalfietstocht is circulaire fietstocht

Zoals eerder al genoemd hebben we vanuit onze budgetsubsidie geen budget beschikbaar om activiteiten voor het VO uit te ontplooiën. Dat betekent dat we voor de circulaire fietstocht op zoek moeten naar externe financiering.

Activiteiten

We organiseren activiteiten tijdens en sluiten aan bij:

- Dag van de duurzaamheid
- Klimaatweek
- NK-tegelwippen

Resultaten voor budgetsubsidie

- ✓ Verzorgen uitleen, transport en controle van (les)materialen op gebied van klimaat en energie
- ✓ Ondersteuning bieden aan scholen die bezig zijn met duurzaamheid
- ✓ Proactief lesmaterialen aanbieden vanuit het programma klimaat en energie
- ✓ Coördinatie van een beperkt aantal gastlessen op het gebied van klimaat en energie

Resultaten buiten budgetsubsidie

- Organiseren Dag van de Duurzaamheid
- Organiseren activiteiten tijdens Zeeuwse Klimaatweek
- Organiseren van Warme Truëndag
- Organiseren circulaire fietstocht langs bedrijven in Zierikzee voor het Voortgezet Onderwijs
- Gastlessen onder begeleiding van gastdocent met o.a. de klimaatwatertafel, isolatieleskist en RES-college op verzoek van de scholen
- Gastcollege o.l.v. getraind gastdocent energietransitie op verzoek van scholen geven
- Opzetten, coördineren en uitvoeren van gastlessen rondom de SDG's
- Coördineren en uitvoeren van gastlessen rondom de circulaire economie

Thema Afval

Als NME delen we het thema afval op in twee delen:

- ✓ Zwerfafval
- ✓ Afval scheiden en recycling

Zwerfafval is al het afval dat rondslingert op plekken die daar niet voor bestemd zijn, bijvoorbeeld op straat, in de berm, op het strand of in natuurparken. Het is gewoonlijk afval dat daar door menselijk handelen (bewust of onbewust), door nalatigheid, of door natuurkrachten (zoals water en wind) terechtgekomen is.

We laten in deze campagne zien dat een schone, mooie provincie zonder zwerfafval een taak en verantwoordelijkheid is van iedereen: kinderen - volwassenen, inwoners – bezoekers, particulieren – groepen, organisaties – ondernemers. Iedereen kan helpen om Schouwen-Duiveland mooi en schoon te houden en onze verantwoordelijkheid te nemen om de plastic soep in de zee te voorkomen. Het is een gezamenlijke campagne met de andere vier Zeeuwse NME-centra die we namens de gemeenten uitvoeren. De gemeente heeft aangegeven door te gaan met de financiering van activiteiten op het gebied van Schoon Zeeland. Het is nog wel onzeker hoe dit project er in 2024 uitgaat zien. De financiering vanuit NEDVANG is veranderd en de gemeente werkt aan een plan van aanpak. Als NME zetten we vol in op bewustwording en handelingsperspectief. Wat kan ik zelf doen om bij te dragen aan vermindering van zwerfafval. Dit doen we voor alle doelgroepen.

Voor de doelgroep onderwijs geven we afvalgastlessen met bijbehorende opruimacties op school. Ook verzorgen we opruimexcursies naar natuurgebieden. In 2024 willen we, onder voorbehoud van financiering, doorgaan met de plastic soep-expeditie op zeilschip de Vrijbouter.

Voortgezet onderwijs

We organiseren sinds jaar en dag voor de eerste klassen de snoeproute (VO). Tijdens deze actie gaan groepjes leerlingen afval inventariseren, analyseren door middel van de literatie-app en uiteraard opruimen. Voor de tweede klassen van het VO organiseren we de circulaire fietstocht waarbij groepjes leerlingen bij bedrijven langsgaan om meer te horen hoe zij omgaan met duurzaamheid en circulariteit (zie thema circulariteit). We hopen hier in 2024 ook weer financiering voor te vinden!

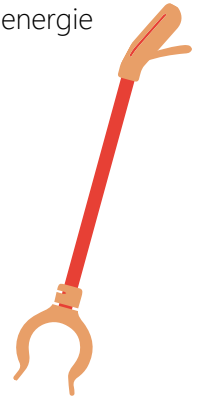
Resultaten voor budgetsubsidie

- ✓ Verzorgen uitleen, transport en controle van (les)materialen op gebied van afval
- ✓ Beperkte ondersteuning bieden aan scholen die bezig zijn met recyclen en afval
- ✓ Proactief lesmaterialen aanbieden vanuit het thema afval

- ✓ Coördinatie van een beperkt aantal gastlessen op het gebied van klimaat en energie

Resultaat buiten budgetsubsidie (o.a. Schoon Zeeland gelden)

- 📄 Snoeproute voor VO
- 📄 Circulaire fietstocht voor VO
- 📄 Plastic expeditie op de Oosterschelde voor bovenbouw BO en VO
- 📄 Gastlessen op basisonderwijs midden- en bovenbouw over Schoon Zeeland met gekoppelde opruimactie en organiseren van opruimacties
- 📄 Plastic-bewustwording bij onderbouw door educatief zeehond-concept dat ingaat op plastics en inzet op herbruikbaar

Natuur en buiten

Als NME-centrum willen we jongeren aan de hand nemen en laten ervaren hoe fijn het is om buiten te zijn. Je ziet, voelt, proeft, hoort.... Bovendien is buiten zijn goed voor de ontwikkeling van je zintuigen maar ook voor sociale vaardigheden en voor je creativiteit. Natuurbeleving zorgt voor rust en ontspanning.

NME heeft heel veel (les)materiaal rondom het beleven van de natuur. Natuurbeleving is onze 'corebusiness'. In 2024 gaan we uiteraard verder met het organiseren en ondersteunen van natuurbelevingsactiviteiten en het uitlenen van onze leskisten en materialen. Want natuurlijk kun je iets vertellen over de natuur in een klaslokaal maar je beleeft de natuur pas echt als je buiten bent.

Groene Schoolomgeving

Als NME-centrum vinden we het belangrijk dat alle schoolgaande kinderen de mogelijkheid krijgen om naar buiten te gaan en te leren over natuur en milieu. Afgelopen jaren bereikten wij met onze NME-activiteiten gemiddeld alle kinderen op de basisscholen één of meerdere keren per jaar. Daar gaan we in 2024 natuurlijk mee verder en willen er de komende jaar nog een flinke schep bovenop doen. Zoals eerder in deze aanvraag al aangegeven zijn we druk bezig om onze droom uit te voeren: alle schoolomgevingen inclusief het onderwijsaanbod in Schouwen-Duiveland de komende jaren vergroenen onder aansturing en met ondersteuning van een vergroeningsconsortium. Op een vergroend schoolplein komen onze lessen en lesmaterialen letterlijk tot leven. We hopen dan ook dat de gemeente (separaat voorstel) mee wil werken aan dit voorstel.

Leerlijn Oosterschelde

Ontdekkend leren op en rond de Oosterschelde. Dat kan met de doorgaande leerlijn van groep 1 tot en met 8 met verschillende leskisten en activiteiten. De meeste voor buiten, een paar voor binnen. De leerlingen gaan aan de randen van de Oosterschelde op onderzoek uit. Stranden, getijdenbakken en dijken bieden een fantastisch buitenlokaal om op ontdekkingstocht te gaan. En nog leuker is het natuurlijk om met een schip op ontdekkingstocht te gaan. Zo verzorgen we vaartochten voor groep 5/6, gefinancierd door Nationaal Park Oosterschelde en excursies naar de getijdenbakken in Ouwerkerk en Bruinisse. Voor de bovenbouw organiseren we plastic soep vaartochten op de Oosterschelde. Benieuwd naar hoe zo'n vaartocht eruit ziet? Bekijk dan dit filmpje dat hierover gemaakt is : https://youtu.be/C_z86AxKQ1U

Aansluiten bij en organiseren van activiteiten

- Oosterscheldeweek
- Geoweek
- Buitenlesdag Grevelingen
- Natuurwerkdag/ boomfeestdag
- Tuinvogeltelling

Resultaten voor budgetsubsidie

- ✓ Verzorgen uitleen, transport en controle van (les)materialen op gebied van natuur
- ✓ Ondersteuning bieden aan scholen die bezig zijn met natuur en natuurbeleving
- ✓ Proactief lesmaterialen en veldwerkmaterialen aanbieden vanuit het thema natuur
- ✓ Coördinatie van een beperkt aantal gastlessen op het gebied van natuur
- ✓ Communiceren van natuurbelevingsactiviteiten en projecten gericht op onderwijs
- ✓ Aanbieden leerlijn Oosterschelde en aanbieden van leskisten uit de Oosterschelde-leerlijn

Wensen indien voorzien van projectfinanciering:

- Project vergroening schoolomgeving en onderwijsaanbod alle scholen Schouwen-Duiveland
- Communiceren en activiteiten organiseren rondom Oosterscheldeweek, Geoweek, Buitenlesdag Grevelingen, natuurwerkdag/ boomfeestdag en tuinvogeltelling
- Organiseren van natuurbelevingsactiviteiten voor het onderwijs
- Organiseren van vaartochten Oosterschelde (regulier + plastic soepvaartochten)
- Activiteiten ontplooiën in het kader van de leerlijn VO Oosterschelde

